

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 262/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom, Jesenná 8, Prešov, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B2-50C/177/2013 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v dovolacom konaní (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje prikázať mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov, priznať mu finančné zadost'učinenie 3 500 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. V napadnutom konaní sa sťažovateľ žalobou doručenou súdu 10. júla 2013 domáhal od žalovaných náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol v poradí druhým rozsudkom z 28. novembra 2018, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 16Co/128/2019-1034 z 31. januára 2023. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal sťažovateľ 25. mája 2023 dovolanie. S účinnosťou od 1. júna 2023 prešiel výkon súdnictva v predmetnej veci z okresného súdu na mestský súd. Výzvou z 19. júla 2023 mestský súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie, ktorý sťažovateľ uhradil 11. augusta 2023. Mestský súd 27. septembra 2023 zaslal dovolanie sťažovateľa na vyjadrenie žalovanému, ktorý dovolanie prevzal 12. októbra 2023. Žalovaný sa vyjadril

k dovolaniu 20. decembra 2023. Mestský súd zaslal vyjadrenie žalovaného sťažovateľovi 2. apríla 2024.

3. Ústavný súd v súčinnosti s mestským súdom zistil, že spis bol 2. apríla 2024 zaslaný dovolaciemu súdu, ktorému vec napadla 4. apríla 2024.

III.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ tvrdí, že mestský súd dosiaľ nepredložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o podanom dovolaní. Od podania dovolania (25. mája 2023) takmer 11 mesiacov nedokázal svoj postup zorganizovať tak, aby vec predložil dovolaciemu súdu na rozhodnutie.

5. Podľa sťažovateľa dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Ide o postup súdu prvej inštancie po podaní dovolania, ktorý nemožno považovať za zložitý, a o jednoduché procesné úkony spojené s vyrubením súdneho poplatku či s doručovaním podaní stranám sporu na vyjadrenie. Ani správanie sťažovateľa nemalo vplyv na prieťahy v namietanom konaní. Sťažovateľ riadne a v stanovenej lehote uhradil vyrubený súdny poplatok za dovolanie. V súvislosti s postupom súdu poukázal na skutočnosť, že k zaslaniu dovolania žalovanému došlo až po 4 mesiacoch od podania dovolania a zo strany žalovaného došlo k oneskorenému predloženiu vyjadrenia k dovolaniu. Súdu však potom, keď žalovanému uplynula lehota na vyjadrenie k dovolaniu, nič nebránilo v konaní ďalej pokračovať a vec bez zbytočného odkladu predložiť dovolaciemu súdu už v novembri 2023. Porušovateľ však takto nepostupoval a vec dovolaciemu súdu nepredložil. Vyjadrenie žalovaného zaevidované v spise 4. januára 2024 zaslal žalobcovi až takmer po 4 mesiacoch od jeho zaevidovania. Ide o obdobie 6 mesiacov (od novembra 2023), počas ktorých vec mohla byť predložená dovolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní. Činnosť porušovateľa tak s poukazom na uvedené nesie známky nesústredenosti, neorganizovanosti a neefektívnosti.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

7. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (II. ÚS 92/05). Dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

8. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem

„zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

9. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

10. Vo vzťahu k skutkovej a právnej zložitosti veci ústavný súd uvádza, že v konaní o dovolaní mestský súd ako súd prvej inštancie nekoná o merite veci, realizuje iba rutinné procesné úkony súvisiace s prípadným odstraňovaním väd dovolania, s vyrubením súdneho poplatku za dovolanie, príp. rozhoduje o návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku. Následne vykonáva úkony spojené s doručovaním dovolania protistrane a vyjadrení k dovolaniu dovolateľovi. Zdĺhavý priebeh tejto fázy konania preto nemožno ospravedlniť faktickou či právnou zložitost'ou veci.

11. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v priebehu napadnutého konania, obsah ústavnej sťažnosti nasvedčuje tomu, že aj sám sťažovateľ prispel k jeho predĺženiu. V neprospech sťažovateľa vyznieva fakt, že poplatok za dovolanie, ktorý je splatný spolu s podaním dovolania, nezaplatil hneď, ale až na výzvu súdu. Ak teda sťažovateľ kritizuje, že mestský súd zaslal jeho dovolanie na vyjadrenie protistrane až po 4 mesiacoch od jeho podania, v tomto prípade opomína svoj podiel na predĺžení konania.

12. V súvislosti s postupom mestského súdu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa vychádzal zo zistenia, že napadnuté dovolacie konanie pred mestským súdom trvalo od podania dovolania (25. mája 2023) do predloženia veci dovolaciemu súdu (2. apríla 2024) 10 mesiacov. Aj keď mestský súd po doručení dovolania a poskytnutia lehoty žalovanému na vyjadrenie zostal od novembra 2023 vo veci nečinný, v apríli 2024 zaslal vyjadrenie žalovaného sťažovateľovi a predložil spis najvyššiemu súdu.

13. Aj napriek zistenej nečinnosti mestského súdu v trvaní niekoľkých mesiacov dĺžka dovolacieho konania pred mestským súdom (10 mesiacov) podľa názoru ústavného súdu neindikuje možnosť vyslovenia porušenia označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru. To najmä s prihliadnutím na celkovú dĺžku dovolacieho konania pred mestským súdom, ktorý napriek tvrdeniu sťažovateľa predložil vec najvyššiemu súdu ešte pred podaním ústavnej sťažnosti, a na pasivitu sťažovateľa pri plnení poplatkovej povinnosti. V súvislosti s prechodom výkonu súdnictva ústavný súd konštatuje, že hoci okolnosti súvisiace s reformou súdnictva z júna 2023 nemôžu byť na ťarchu sťažovateľa, treba zohľadniť a akceptovať určitý čas nevyhnutný na reorganizáciu, ktorým sú, bohužiaľ, poznačené všetky konania.

14. Ústavný súd dospel k záveru, že dĺžka napadnutého dovolacieho konania pred mestským súdom vzhľadom na už uvedené okolnosti nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa, preto jeho sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde

Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

15. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2024

Robert Šorl
predseda senátu